

215: Kız Kaçırmak

Tarık Ebu Abdullah

8 Ađu, 2017

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleykum ve rahmetullah hocam, ben bir bacıyla görüşüyorum ve ikimizde kabul ettik evlenmeyi ben olayı annesine söyledim ki iş uzamasın evlilik olsun diye babası vefat etti, ama annesi kızına yaşı büyük kendi dengine göre birini bulamadın mı vs... gibi söylemlerde bulunuyor. Kız annesine sevdiğini istediğini söylediği halde seni mi dinliyecem diyip senimi veririm vermem diyor. Yaşım 26 hocam bacının yaşı 18 annesi tevhid ehli biri aklıma kaçırmaktan başka bir çare gelmiyor bu ne kadar doğru olur hocam? Hanefi mezhebinde veli izni şart değil Şafiî'de de şu bilgileri okudum; Şafiî mezhebine göre, bir kıza denk ve uygun bir erkek talip olur, kız da arzu eder, fakat velisi evlendirmeye yanaşmaz mâni olursa, sorumlu sayılacağı gibi, veli olmaktan da düşer. Yine kıza denk ve uygun bir erkek talip olur, kız da razı olursa, fakat yine velisi (babası) bazı bölgelerimizde (bilhassa Şark vilâyetlerimizde) olduğu gibi fazla başlık talebinde bulunduğu takdirde mücbir veli olamaz, velayetine itibar edilmez. Artık velinin izninin şartı aranmaz. Mümkün olursa kız o talipli ile evlendirilir. Veli mâni olursa büyük bir vebal altına girmiş olur. İşte başlık belâsının yaygınlaştığı vilâyetlerimizde bu mahzurlu durumlar sık sık görülmekte, kızın velisi de, "velayet" selâhiyetini kullanarak bazı günahların ve huzursuzlukların doğmasına sebep olmaktadır. (el-Ümm, V/20; Şafiî ilmihali, s. 443) Kaçırırsam, annesi hakkımı helal etmem dedi, bunun hükmü nedir? Kaçırırsam nikah sahih olmaz kesinlikle diye bir delil varmı hocam? Rabbim sizden razı olsun, cevabınızı bekliyorum olacağım.

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullahi ve beraketuhu. Hamd Allah'a mahsustur.

Muhterem kardeşim bacıyı kaçırmanı sana asla tavsiye etmem. Annesinin baci üzerinde asla ödeyemeyeceği hakları vardır. Özellikle birde tek başına babasız onu büyütmüş ise. Onun rızasını önemsememeniz sizin evlilik hayatınız için olumsuz etkileri olacağından korkarım.

Bunun için onu ikna etmek için bir yol bulmalısınız. Tanıdığın ağabeylerden birisi ailesini alıp anneyle görüşebilir.

Nitekim durum senin yazdığın gibiyse evliliğe şeran bir engel yoktur. Annenin senin yaşını sebep göstererek bu evliliğe karşı gelmesi şeran caiz değildir. Bilakis erkeğin kızdan yaş olarak daha büyük olmasında çok faydalar vardır.

El mühim sekiz sene yaş farkı denklige mani değildir ve evliliğe karşı gelecek şeran makbul bir sebep değildir.

Velayet meselesine gelince muhterem kardeşim nebevi sünnette sabit olan velisiz kıyılan nıkâhın bâtil olmasıdır.

İmam Ebu Davud ve İmam et-Tirmizi (*rahimehumallah*)'ın Aişe (*radiyallahu anha*)'dan tahriç ettikleri sahih hadiste Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) şöyle buyuruyor:

أَيُّمَا امْرَأَةٍ نَكَحَتْ بِغَيْرِ إِذْنِ مَوْلِيَّهَا فَنِكَاحُهَا بَاطِلٌ فَنِكَاحُهَا بَاطِلٌ

“Velilerinin izni olmadan evlenen kadının nikâhı batıldır, nikâhı batıldır, nikâhı batıldır.”

Doğru Hanefi mezhebinde zikrettiğin görüş vardır lakin doğru değildir.

Senin durumunda bacının velisi kimdir diye soracaksan derim ki:

Veli anne ve anne tarafın erkekleri değildir. Kızın velisi baba ve yakınlık derecesine göre baba tarafın erkeklerinden olur.

Kızın babası vefat ettiğine göre velayet sırasına göre şu erkeklere intikal eder:

Babanın vasiyet ettiği erkek

Babanın babası, yani kızın baba tarafından dedesi

Kızın anne baba bir erkek kardeşi

Kızın baba bir erkek kardeşi

Kızın anne baba bir erkek kardeşinin oğlu, yani yeğeni

Kızın baba bir erkek kardeşinin oğlu, yani yeğeni

Kızın anne baba bir amcası

Kızın baba bir amcası

Kızın anne baba bir amcasının oğlu

Kızın baba bir amcasının oğlu

Kızın baba tarafından velayete ehil olacak bir erkek yoksa kadının velisi sultan veya onu temsil eden kişi olur. İmam Ebu Davud, İmam et-Tirmizi ve İmam Ahmed (*rahimehumallah*)'ın Aişe (*radiyallahu anha*)'dan tahriç ettikleri hadiste Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) **“Velisi olmayan kadının velisi sultandır”** buyurmuştur.

Sultan yoksa velayet kızın bağlı olduğu cemaat emirine veya onu temsil eden kişiye intikal eder.

Cemaat yoksa kız velisini kendisi tayin eder.

Sırasına göre sana zikrettiğim bu erkekler bacının velisi olmaya ehildirler. İlk derecede hak sahibi olanda velayeti düşürecek bir sebep var olduğunda velayet ondan sonraki derecede olan erkeğe intikal eder.

Velayeti düşürecek sebepler şunlar olabilir:

Müslüman olmaması, kızın dini ve dünyevi maslahatını gözetmemesi, kız ve

erkek arasında denklik mevcut olmasına rağmen ve şeri bir mani olmamasına rağmen nikâhı kıymaması.

Binaen aleyh muhterem kardeşim sen önce bacının velisi kimdir onu öğrenmelisin. Kızın babasının vasiyet ettiği Müslüman bir erkek varsa veli odur. Yoksa ama Müslüman dedesi (baba tarafından) varsa veli odur. Yoksa ve kızın Müslüman, buluğa girmiş baba bir erkek kardeşi varsa velisi odur. Yoksa ama baba bir kardeşinin Müslüman ve buluğa girmiş oğlu varsa velisi odur. Yoksa ama Müslüman amcası varsa velisi odur. Yoksa ve Müslüman amcaoğlu varsa velisi odur. Bu da yoksa kızın velisi bağlı olduğu Müslüman cemaatin emiridir. Bir cemaate bağlı değilse kız kendi maslahatını koruyabilecek bir erkeği kendisine veli seçebilir.

Sen kızı bu veliden isteyeceksin ve o sana kızı nikâhlayacak. Bu takdirde nikâhın sahih olur.

Son olarak nefsinize uymamanızı size önemle tavsiye ederim. Bir an evvel evlenelim diye Rabbinizi kandırmayın. Şeriatın dışına çıkmayın. O zaman Allah (*celle ve âlâ*)'nın rahmeti, bereketi ve nusreti sizinle olur. Aksi takdirde sizi sizinle baş başa bırakır ve helak olursunuz.

Dediğim gibi değerli kardeşim kızın şeran velisini bul ve ondan iste. Eğer durum senin anlattığın gibiyse velinin sizin nikâhınızı kıymama gibi bir hakkı yoktur. Başka bir sıkıntı çıkarsa tekrar yazarsın inşallah.

Allah hayır ise evlenmenizi kolaylaştırsın, değilse sizi alıkoysun.

Selametle kal.